

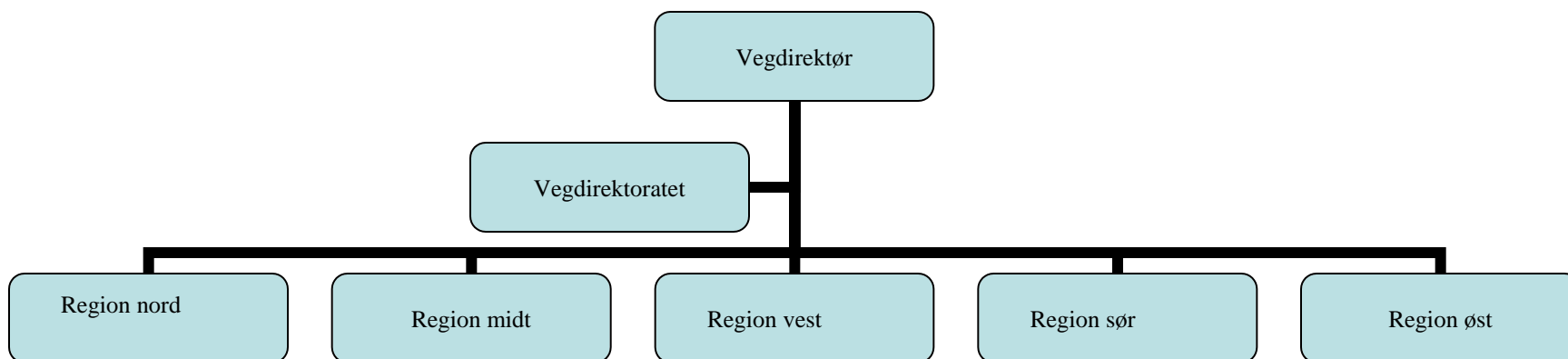
Statens vegvesen

Grenser mot offentlig veg

Ved
Åge Andersen
Statens vegvesen Region vest
Eigedomsseksjonen

Foto: Colourbox

Statens vegvesen - Organisasjonskart

Eigedomsfunksjonen i Statens vegvesen - 1

- ∨ Organisert på regionnivå
- ∨ Plassert fylkesvis på dei tidlegare vegkontora

- ∨ Ansvar for:
- ∨ Grunnerverv
- ∨ Eigdomsforvaltning av grenser langs veg
- ∨ Eigdomslandmåling
- ∨ Landmåling for Plan og Byggherre

Eigedomsfunksjonen i Statens vegvesen - 2

- ∨ 174 tilsette i regionane
- ∨ I tillegg 14 i Vegdirektoratet (Plan og erverv)
- ∨ Tradisjonell bakgrunn:
- ∨ Grunnnerver: jordskiftekanidatar frå Ås
- ∨ Landmåling: "jordskiftarar" frå Stend/
bachelorar frå HiB
- ∨ Støttefunksjonar: Merkantile og Teiknarar

Eigedomsfunksjonen i Statens vegvesen - 3

- ∨ Forvaltar totalt 100.000 km grenser
- ∨ Ervervar frå 3000 grunneigarar i året
- ∨ 95% minneleg erverv

- ∨ Utfører oppmålingsforretningar
- ∨ Nyttar i tillegg kommunale oppmålingstenester
- ∨ Private oppmålingsfirma til detaljmåling etc.

Veglova § 1

▸ Veglova § 1 :

«Offentlig veg er veg eller gate som er **open for allmenn ferdsel** og som **blir halden ved like av stat, fylke eller kommune** etter reglane i kap. IV. Alle andre vegar eller gater blir i denne lova å rekne for private.

Til veg blir óg rekna opplagsplass, parkeringsplass, holdeplass, bru, ferjekai eller anna kai som står i beinveges samband med veg eller gate.»

Veglova § 1, kommentar

Henning Ivarrud :

«Vegens grenser», Bodø 02.02.1989

«Hva er så hovedspørsmålet når vi skal finne ut hva vi eier! Jo, vi må spørre hva grunneieren i sin tid har avstått, eventuelt hva som sannsynligvis er avstått. Under denne klarleggingen må vi **forutsette at lover og regler ble fulgt. At dette resonnementet er holdbart, er rettslig slått fast. Bevisbyrden for at grunnervervet ikke er skjedd overenstemmende med lover og regler tilligger derfor grunneierne.**»

Siv.ing. H. Theisen :

«Om gamle vegers eiendomsområde», Buskerud vegkontor 1969

«Utenom disse veger finnes – særlig av bygdeveger – adskillige gamle veger som så å si har bygget seg selv. De har begynt som et tråkk mellom gårdene, og er senere utbedret av slektledd etter slektledd. Til slutt er det blitt brukbar veg av det, **som kanskje har fått status som offentlig veg.**»

Grunnerverv

- Grunnervervet kan starte etter at vegplanen er godkjent og pengane på plass
- Kan bli hektisk periode mellom godkjenning og anleggstart
- Ei utfordring å handsame alle grunneigarar likt
- Vi har utarbeidd etiske retningslinjer og brosjyrar til grunneigarane

Kva som skal ervervast

- § 50 i veglova styrer kva som skal ervervast:
- Så langt det trengs til bygging, utbetring, og drift av riksveg, fylkesveg eller kommunal veg
- Også til bate for tredjemann så langt det trengs
- Normalt vert til dømes fallrettar og strandrettar ikkje erverva
- Arealtilskott i jordbruket følgjer matrikkelgrensa

Ny grense mot veg

- ✦ Normalt ønsker Statens vegvesen ny grense minimum 3 m frå vegkanten
- ✦ I skogsterreng med mykje vilt er det aktuelt med 6 m belte mellom vegen og skogen
- ✦ Den generelle gjerdegrensa på 3 m er tatt ut av veglova.
- ✦ Ny grense mot veg skal i prinsippet gå fram av reguleringsplanen

Statens vegvesen som landmålar

- ✦ Egedomsseksjonen vart oppretta i 1968 med bakgrunn i ny veglov i 1963 med krav til oppmåling av "ferdigvegskart" over grunnavståinga.
Dette var på ei tid då skylddelingsforretningar framleis var det vanlege utanom tettbygde strok
- ✦ Ofte kommunane som målte der det var krav om oppmåling etter bygningslova
- ✦ I prinsippet følgd delingslova etter 1980 og matrikkellova frå 2010, med litt ulike fullmaktar frå kommunane

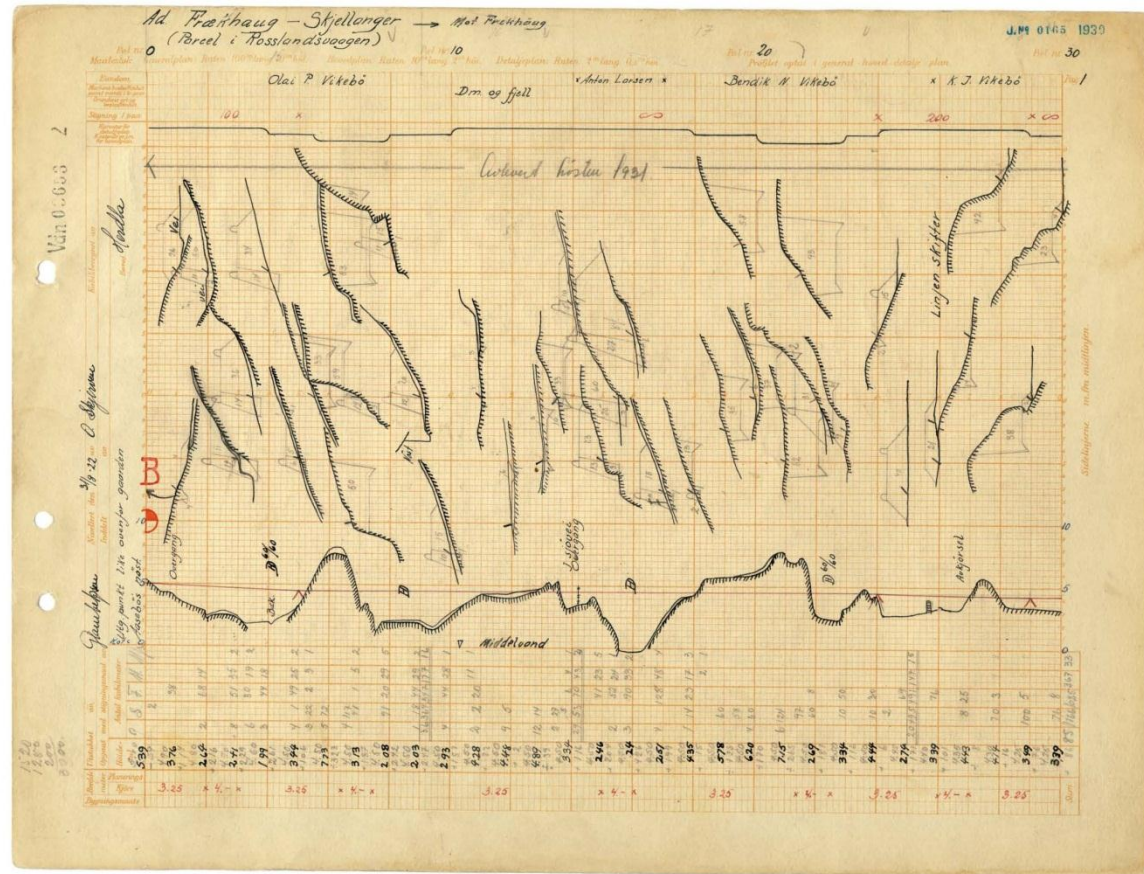
Eigedomsforvaltning - Historikk

- ∨ Veglovene av 1851, 1912, 1938 og 1963
- ∨ Reglar for vegbredde og grenser
- ∨ Vegområdet: Veg, grøfter, fylling, skjering
- ∨ Minstemål frå vegkant:
 - ∨ 1851: 1 alen
 - ∨ 1912: 1.5 m
 - ∨ 1938: 2.5 m
 - ∨ 1963: 3.0 m

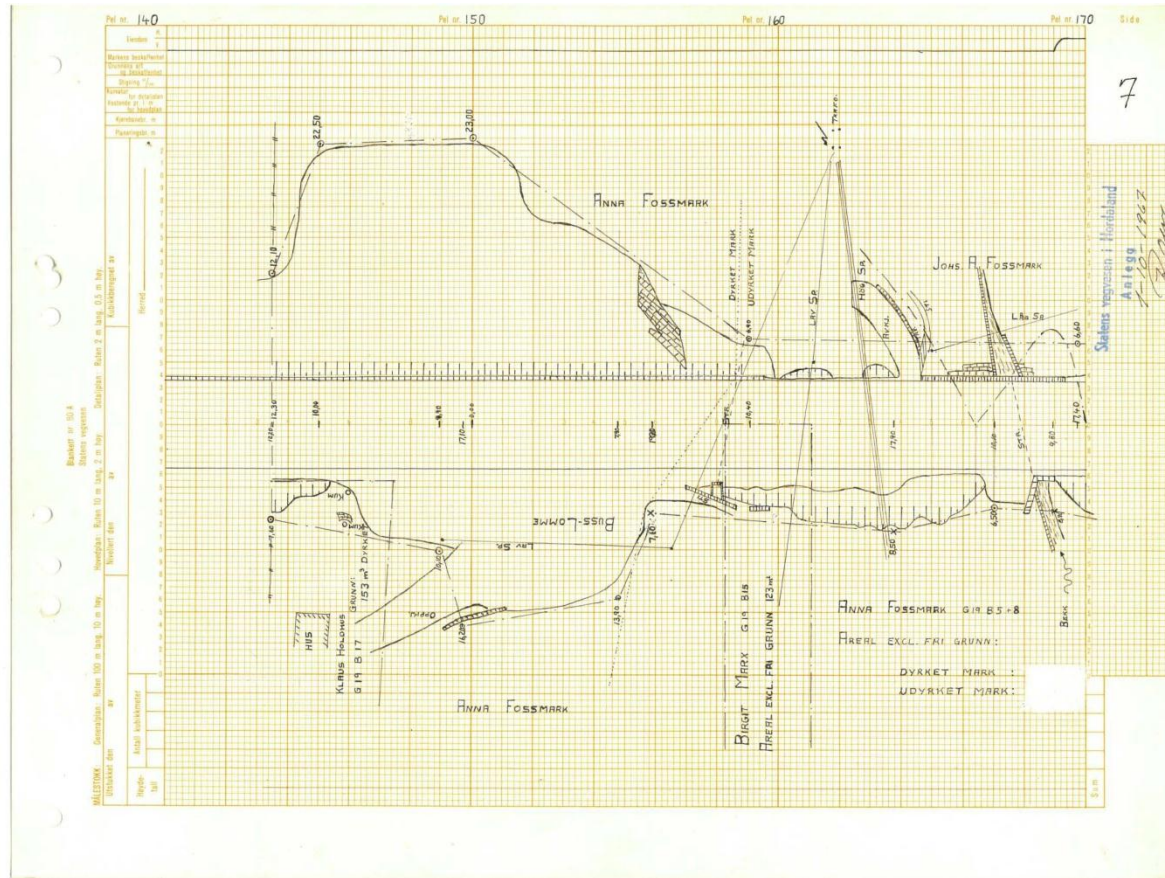
Eigendomsforvaltning – Grenser mot veg

- ∨ Byggeår
- ∨ Anleggsprofilar
- ∨ Ferdigvegsnivellement
- ∨ Ferdigvegskart
- ∨ Målebrev
- ∨ Matrikkelbrev

Anleggsprofil

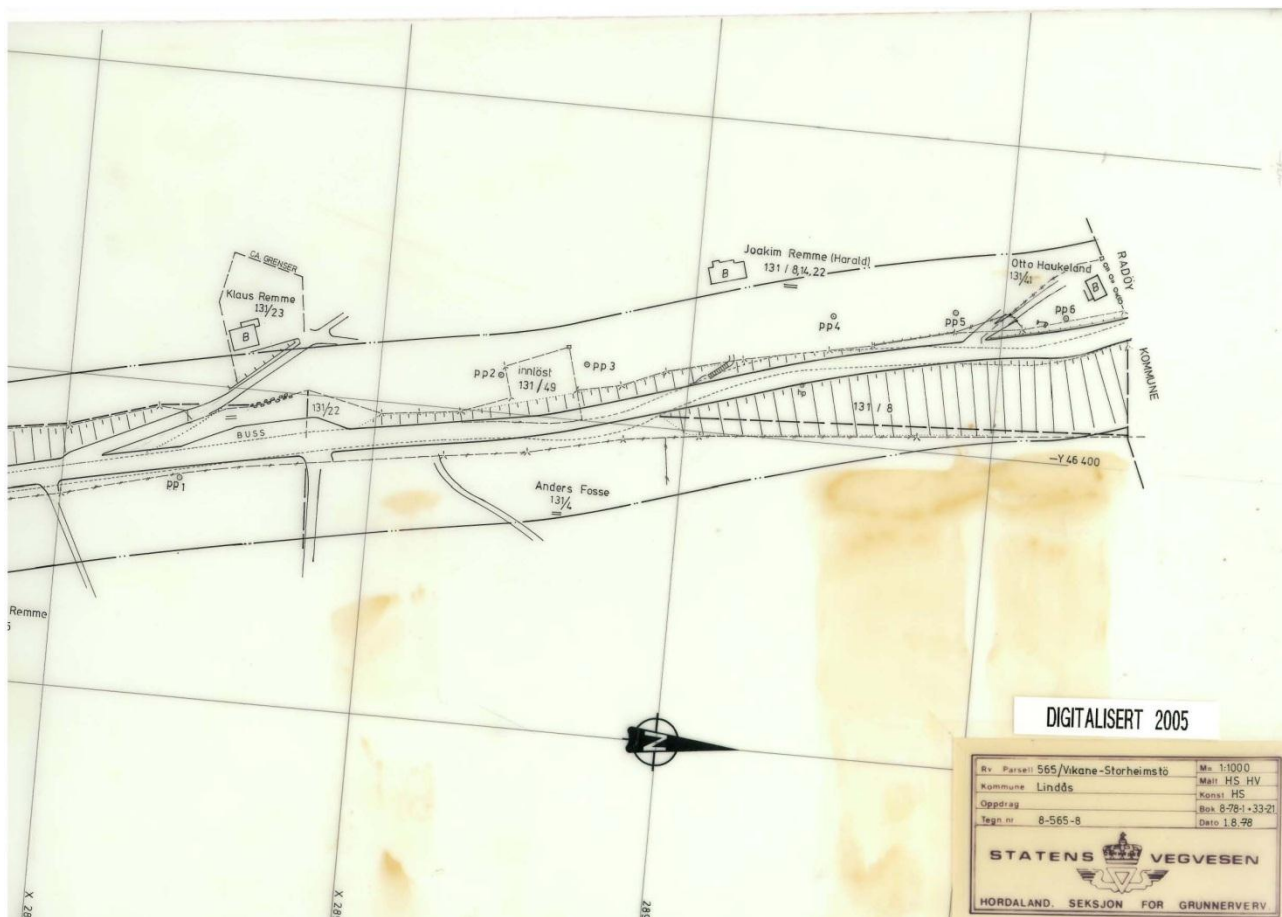
Ferdigvegsnivellement

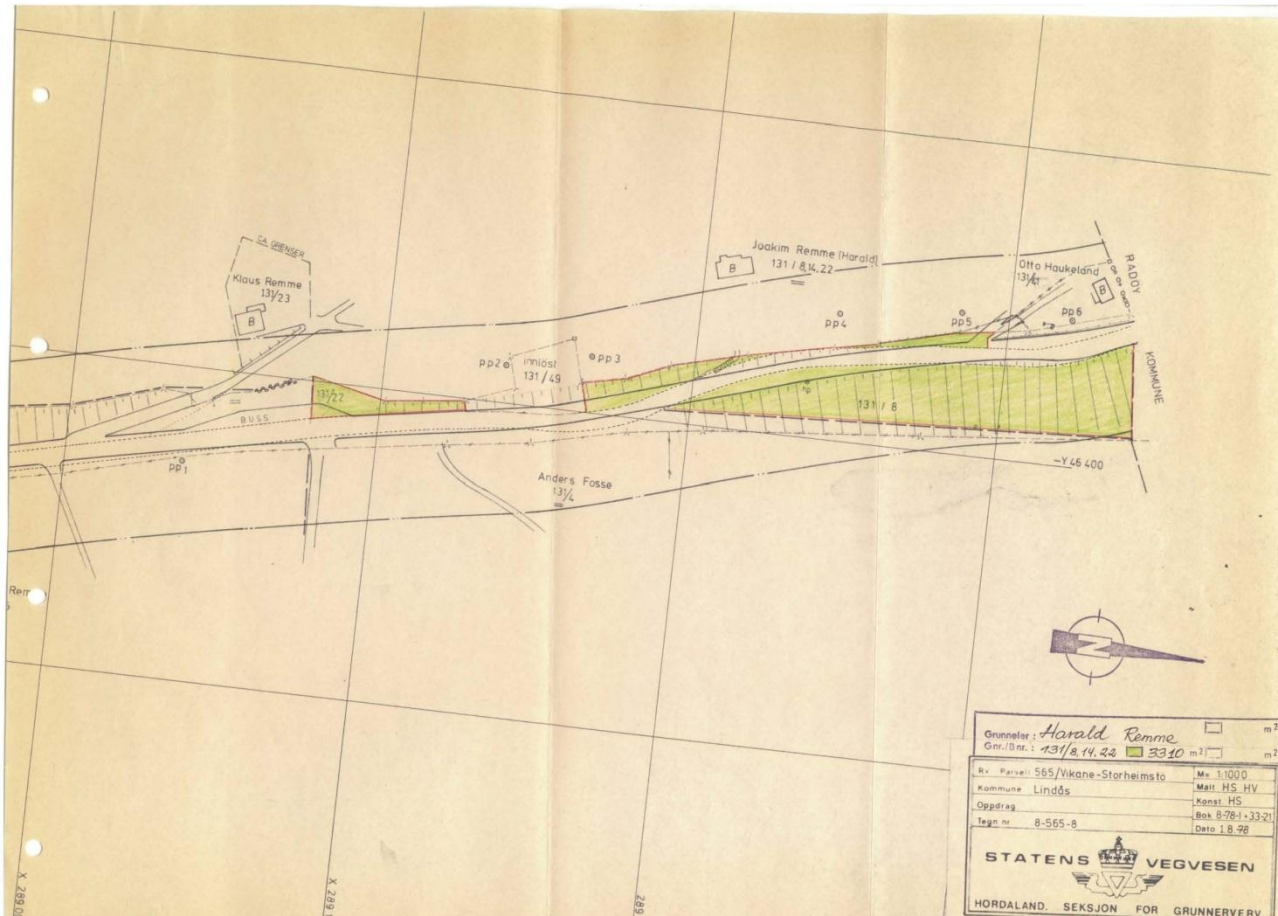
Vegens blomst 1968-1980

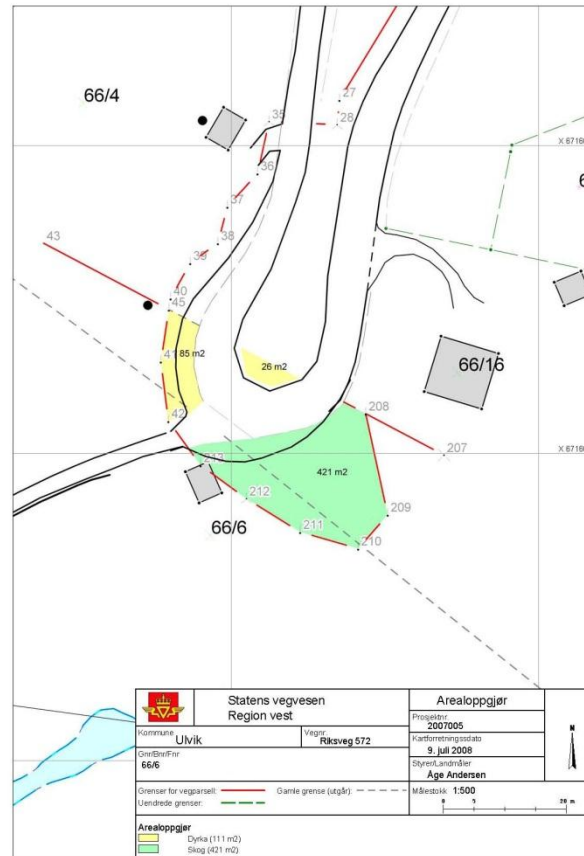
Ferdigvegskart

Oppgjørskart

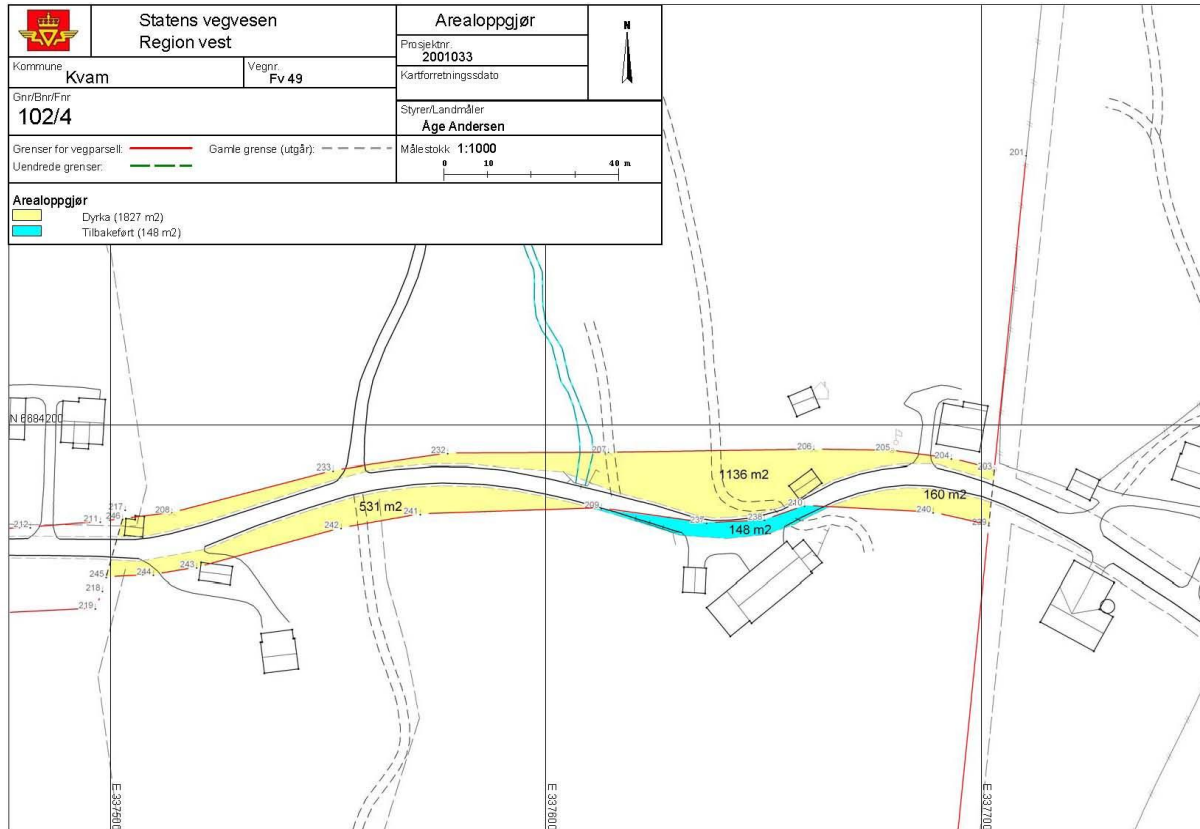
Arealoppgjerskart

Grensejustering og arealoverføring

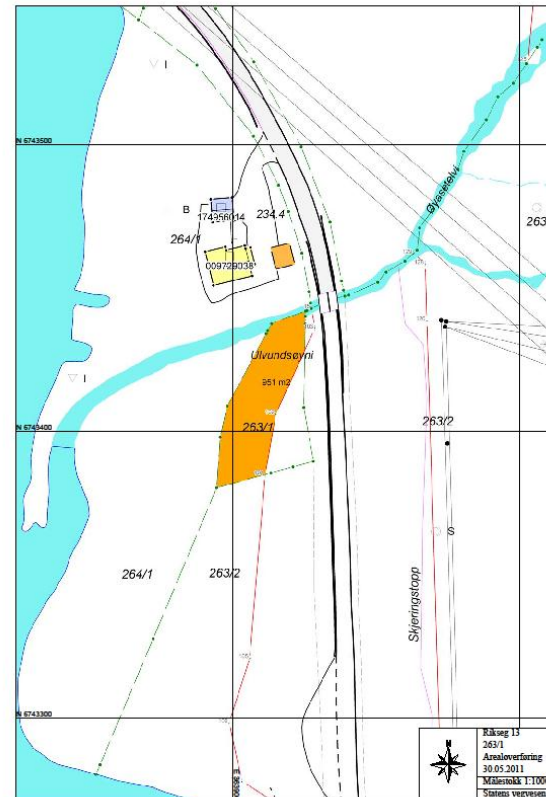
- ✦ I samband med oppmåling av ny veggrunn er det ofte ønskeleg med makebyte mellom naboar til vegen for å få til tenlege grenser
- ✦ Dersom dette ikkje kan utførast som grensejustering eller takast inn i veggrunnen, må vi til med arealoverføring mellom partane.
- ✦ Dette er så tungvint at vi i framtida må vurdere ål utbetale erstatning for avskore areal utan å innløyse det
- ✦ Vi kan no også arealoverføre mellom matrikkeleigedomar som ikkje er tinglyste

Grensejustering

Arealoverføring

Arealoverføring
Areal som ikkje er
veggrunn
Frå teig av 263/1
Til 264/1

Statens vegvesen som nabo

Ny eigedom langs veg -1

- Reguleringsplan eller delingsvedtak skal i prinsippet avgjere ny grense også mot veg
- Statens vegvesen ønsker ny tomtegrense minimum 3m frå vegkant, mellom anna på grunn av restriksjonane i § 32 i veglova
- Tilpassing ved frådeling av tomt med eldre hus. (Følgje gjerde, mur, avstand til hus etc.)

Statens vegvesen som nabo

Ny eigedom langs veg -2

- Reguleringsplan/delingsvedtak viser ofte formålsgrænse for anna enn vegområde nærare vegen enn 3m
- Våre merknader til planen blir ofte referert utan at det kjem med i vedtaket
- Vanlegvis ender forretningsmøtet med ei grænse vi kan godta

Forvaltning av vegens eigedomssområde

- Naboar som meiner dei eig vegen
- Telting langs vegen
- Nabokonfliktar, sperre for naboen
- Offentleg veg nytta som privat opplagsplass
- Arealtilskot i jordbruket berre til grense mot veg

Registrering av veggrunn -1

- Statens vegvesen har som mål å registrere all veggrunn vi forvaltar i matrikkelen, med rett eigar
- Rett eigar er Statens vegvesen for riksvegar og Fylkeskommunen for fylkesvegar. Forvaltar for begge er Statens vegvesen, Region vest
- Overgangsreglar for matrikulering av offentleg veg fram til 31.12.12, jamfør § 69 i forskrifta
- Avhengig av samarbeid med kommunane for å greie dette

Registrering av veggrunn -2

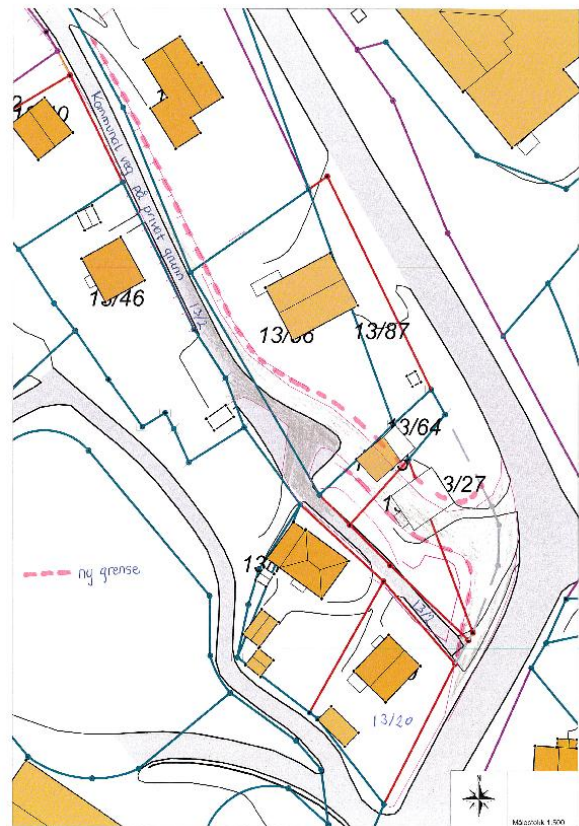
- Der vegeigedom ligg i grunnboka med feil eigar, nyttar vi standard eigenerklæring i samsvar med § 38b i tinglysingslova. Denne sendast Statens kartverk, tinglysinga
- Tilsvarande for eigedomar berre er registrert i matrikkelen. Her sendast erklæringa til kommunen, jamfør § 24 i matrikkellova

Registrering av kommunale vegar

- ✦ Ein del kommunar har ikkje skjønt at dei bør registere kommunale vegar
- ✦ Uregistert kommunal veggrunn er eit problem når vegen skal utvidast eller omleggjast
- ✦ Dette er eit problem også for oss når nye kryssløysingar omfattar kommunal veg

Uregistrert kommunal veg

▾ Døme:

Grenser for kommunale vegar

- Kommunane har sin eigen praksis når det gjeld grenser mot vegen.
- Vi ser ofte at nye eigedomar vert frådelt temmeleg nær vegkant. Ofte i samsvar med reguleringsplan, men også der der det er gamal bygdeveg, bygt etter veglova av 1938.
- Men kantklipparen tar vel 3m også på kommunale vegar?

Samarbeidet med kommunane - 1

- Vi har i dag samarbeidsavtale med 29 av 33 kommunar i Hordaland.
- Avtalen gjeld utføring av oppmålingsforretningar på fylkes- og riksvegar og går derfor ikkje direkte på forvaltinga vi gjer som grunneigar
- Det er diverre ikkje alltid at grensedata vi sender kommunane kjem på plass i matrikkelen!

Samarbeidet med kommunane -2

- Vi kan ikkje møte på alle oppmålingsforretningane der vi er part som nabo
- Vi er derfor avhengige av eit godt samarbeid med dei kommunale landmålarane
- Vi bruker telefon eller e-post og ofte er våre interessar tatt omsyn til utan at vi treng å uttale oss

Tilhøvet til tinglysinga

- Vi har ein del saker som gjeld tinglysing av eigenerklæring etter tinglysingslovas § 38 b
- Etter nokre startvanskar vert desse no raskt handsama av tinglysinga
- Tinglysingslovas § 38 b er også endra slik at sakshandsaminga er enklare.

Omklassifisering - 1

- Veglova av 1963:
 - § 3: Riksvegar → Riksvegar
 - § 4: Fylkes- og bygdevegar → Fylkesvegar
 - § 5: Vegar som vart haldne vedlike av kommunen → Kommunale vegar

*§ 5 2.ledd: «Kommunen kan gjere vedtak om å ta opp privat veg som kommunal veg. **Jamvel om slikt vedtak ikkje er gjort, er ein veg å rekne som kommunal veg når kommunen har tatt over vedlikehaldet** etter reglar i plan- og bygningslova.»*

Omklassifisering – 2

- Omklassifisering handsamast av Statens vegvesen etter uttale frå fylke og kommune
- Aktuelle vegkategoriar er: Riksveg, fylkesveg, kommunal veg og privat veg.
- Privat veg kan liggje på offentleg grunn, men vere utlagt til privat bruk. (Og privat vedlikehald)

Omklassifisering - 3

- Ved omklassifisering av offentlig veg til annan offentlig veg, skal ein også endre eigar i matrikkelen.
- I praksis skjer ofte omklassifisering av mindre vegstubbar som frådeling

Teksttolking

